

25.10.2024 23. helluntain jälkeisen viikon perjantai

Päivän epistola

”Näin te, veljet, pidätte esikuvananne Juudeassa olevia Jumalan seurakuntia, jotka tunnustavat Kristuksen Jeesuksen. Teidän omat maanmiehenne ovat kohdelleet teitä yhtä huonosti, kuin juutalaiset sikäläisiä uskovia. Juutalaiset ovat surmanneet sekä Herran Jeesuksen että profeetat, ja he ovat vainonneet meitäkin. He ovat Jumalan mieltä vastaan ja kaikkien ihmisten vihollisia. Kun me puhumme pakanakansoille, jotta ne voisivat pelastua, he yrittävät estää meitä. Näin he täyttävät syntiensä mittaa. Mutta nyt Jumalan viha lopulta tavoittaa heidät. Veljet, nyt kun olemme joutuneet olemaan jonkin aikaa teistä erossa – ulkonaisesti, emme sydämessämme – olemme sitäkin enemmän kaivanneet teitä ja koettaneet päästä teitä tapaamaan. Olemme aikoneet tulla käymään luonanne – minä, Paavali, useammin kuin kerran – mutta Saatana on estänyt meitä. Kuka on meidän toivomme, riemumme ja kunniaseppeleemme seisossamme Herramme Jeesuksen edessä, sitten kun hän saapuu, ellette te?” (1. Tess. 2: 14 – 19)

Tekstimme jatkaa eilisen päivän tekstiä sillä tavoin, että eilisen päivän viimeinen jae on nyt tämän päivän tekstin ensimmäinen jae.

Makedonian ja Akhaian seurakunnat seurasivat Tessalonikan seurakunnan esimerkkiä (1. Tess. 1: 7). Tessalonika vastaavasti seurasi Juudean seurakuntien esimerkkiä. Evankeliumi liikkui paikasta toiseen julistuksen ja esimerkin seuraamisen kautta. Jumalan seurakunta on ilmaisu, jota käytettiin aluksi juutalais-kristillisestä Jerusalemin seurakunnasta (1. Kor. 15: 9; Gal. 1: 13). Ilmaisun käyttö levisi tarkoittamaan muita seurakuntia, erityisesti niitä, jotka olivat Juudeassa. Sekä Juudeassa että Tessalonikassa juutalaiset vainosivat kristittyjä.

Tekstin alkuosa luettelee useita erilaisia juutalaisten tekemiä vääriä asioita. Kristittyjä on vainottu ja juutalaiset surmasivat Jeesuksen ja profeetat. He vainoavat Paavaliakin ja ovat kaikkien ihmisten vihollisia. He yrittävät estää pakanakansojen pelastustyön. Tämän takia osa tutkijoista katsoo, ettei tämä ole Paavalin alkuperäistä tekstiä. Kuitenkin on olemassa kristillisiä kirjoituksia, joissa mainitaa juutalaisten vainonneen profeettoja ja apostoleja (Luuk. 11: 49) ja juutalaiset Qumranin tekstit sisältävät myös tästä mainintoja. Myös pakanalliset kirjoittajat todistavat juutalaisten toiminnasta (esimerkiksi Tacitus). Tämä on ainoa kerta, kun Paavali katsoo juutalaisten syyllistyneen Jeesuksen kuolemaan. Muualla hän ilmaisee asian mainitsematta juutalaisia (1. Kor. 2: 8). Käyttämällä nimitystä ”Herran Jeesuksen” Paavali korostaa teon vakavuutta.

”Näin he täyttävät syntiensä mittaa” on juutalainen sanontatapa (Dan. 8: 23; 2. Makk. 6: 13 – 16). Sillä viitataan historiallisiin hetkiin, jolloin juutalaisia tuomitaan tai ohjataan toimimaan oikein. Nyt tekstimme viittaa enemmän lopun aikaan. ”Jumalan viha” viittaa samalla tavalla lopun ajan tuomioon. Tämä merkitsee sitä, että erilaiset noina aikoina juutalaisia kohdanneet historialliset kielteiset asiat eivät ole kyseessä. Tuona aikana tapahtui juutalaisten karkottaminen Rooman kaupungista, iso nälänhätä ja noin vuonna 50 pääsiäisjuhlan aikainen noin 30.000 juutalaisen kuolema temppelin alueella.

Paavali kirjoittaa siitä halusta, joka hänellä on: hän haluaa tavata tessalonikalaiset. Vaikka hän ei ole nähnyt heitä, hän ajattelee heitä jatkuvasti. Hänellä on ollut suunnitelmia tulla Tessalonikaan, ”mutta Saatana on estänyt meitä”. Teksti ei paljasta asiasta sen enempää. Viimeinen jae on kysymys, johon ei tarvitse vastata. Herramme Jeesuksen saapuessa tessalonikalaiset muodostavat Paavalin toivon, riemun ja kunniaseppeleen. Seppele viittaa jälleen urheiluun, olympialaisten voittaja seppelöitiin villioliivipuun oksista tehdyllä seppeleellä.

Päivän evankeliumi

”Joka ei ole minun puolellani, on minua vastaan, ja joka ei yhdessä minun kanssani kokoa, se hajottaa. ”Kun saastainen henki lähtee ulos ihmisestä, se harhailee autioilla seuduilla ja etsii lepopaikkaa. Silloin se päättää: ”Minä palaan kotiini, josta lähdin.” Kun se sitten tulee ja löytää huoneensa lakaistuna ja hyvässä järjestyksessä, se hakee seitsemän vielä pahempaa henkeä ja ne tulevat sisään ja asettuvat sinne asumaan. Näin sen ihmisen tila on lopussa pahempi kuin alussa.”
(Luuk. 11: 23 – 26)

Tämänpäiväinen tekstimme jatkaa eilisen tekstiä niin, että eilisen viimeinen jae on tämän päivän ensimmäinen jae. Samasta aiheesta kirjoittaa myös Matteus (Matt. 12: 43 – 45).

Jeesuksen seuraamisen ehdottomuus tulee esille ensimmäisessä jakeessa. Jae liittyy Saatanan kohtaamiseen ja toteaa, että Saatanan kohdalla opetuslasten pitää olla aina Saatanaa vastaan, minkäänlainen neutraali asenne ei käy.

Jeesus on kuolemallaan ja ylösnousemisellaan voittanut Saatanan. Opetuslapset (kristityt) eivät kuitenkaan saa jäädä passiivisiksi tämän asian kanssa. Evankeliumia on julistettava. Jos sitä ei tehdä, niin Saatana tulee uudelleen entistä pahempaan. ”Se hakee seitsemän vielä pahempaa henkeä”, nyt

luku seitsemän tarkoittaa ”monia”, kyse ei ole tässä yhteydessä tarkasta luvusta. Kirkon perinteessä autiot seudut ovat paikkoja, missä pahat henget harhailevat. Matteus kuvatessaan tätä tapahtumaa, toteaa, että pahan hengen huone on paitsi lakaistu ja hyvässä järjestyksessä, myös tyhjä. Siellä ei ole hyvää henkeä, joka olisi tullut karkotetun pahan hengen tilalle. Näin paha henki tulee ja valloittaa huoneen. Henkilökohtaisessa elämässä ei riitä se, että lopettaa jonkun synnin tekemisen, sen tilalle on tultava jokin kristillisessä mielessä oleva hyvä asia.